

Sygn. akt IV CSK 153/14

POSTANOWIENIE

Dnia 11 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku wierzyciela V. s.r.l. z siedzibą w V. (Włochy)
przeciwko dłużnikowi R. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R.
o stwierdzenie wykonalności i nadanie klauzuli wykonalności zagranicznemu
tytułowi egzekucyjnemu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 września 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej dłużnika
od postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 17 października 2013 r., sygn. akt V ACz [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od dłużnika na rzecz wierzyciela kwotę 60,-
(sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Dłużniczka wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 17 października 2013 r., oddalającego zażalenie od postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 24 kwietnia 2013 r., którym stwierdzono wykonalność i nadano klauzulę wykonalności zagranicznemu tytułowi egzekucyjnemu w postaci nakazu zapłaty Sądu w L. (Włochy) opatrzonego w zaświadczenie o wykonalności.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Cel ten może być osiągnięty jedynie poprzez powołanie i wykazanie istnienia przesłanek umożliwiających jego realizację. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły w danej sprawie. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyte umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania jeżeli ten wymóg jest spełniony przynajmniej w odniesieniu do jednej z nich.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, który umożliwiać ma ocenę, czy w danym przypadku spełnione są wskazane przyczyny. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania kasacyjnego jest

ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca spółka podniosła, że skarga jest oczywiście uzasadniona, z uwagi na fakt, że Sąd Apelacyjny w [...] przyjął, że nie zachodziły przesłanki wynikające z art. 34 i art. 35 Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001, które uniemożliwiły nadanie klauzuli wykonalności spornemu nakazowi zapłaty, co stanowiło oczywiste naruszenie prawa oraz spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, którego skutków wykonania nie można pogodzić z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej.

W ocenie Sądu Najwyższego powyższe przyczyny nie usprawiedliwiają przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanej do rozpoznania. Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury oparcie wniosku na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, t.j. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Wymaga on zatem szczegółowego umotywowania z powołaniem się na argumenty prawne odrębne od merytorycznej motywacji skargi, przy czym zasadność powinna być widoczna już na pierwszy rzut oka, bez szczegółowego badania powołanych w niej zagadnień (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2010 r., IV CSK 148/10, niepubl.). Skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawrzeć wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się oczywistość naruszenia prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Wymogi te nie zostały spełnione. Wbrew twierdzeniom skarżącego brak podstaw do przyjęcia oczywistego naruszenia przez Sąd II instancji art. 34 i 35 Rozporządzenia Rady z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych

(Dz. Urz. WE L 12 z 16 stycznia 2001 r. s. 1 ze zm.; przekład polski: wydanie specjalne Dz. Urz. UE rozdział 19, t. 4, s. 42 ze zm. i sprost.). Orzeczenia nie uznaje się, jeżeli uznanie to byłoby oczywiście sprzeczne z porządkiem publicznym państwa członkowskiego, w którym wystąpiono o uznanie.

Istotą wadliwości orzeczenia ma być niezastosowanie klauzuli porządku publicznego poprzez pominięcie, że dłużnika złożył sprzeciw od spornego nakazu zapłaty. Tymczasem przyjęty w rozporządzeniu model exequatur dotyczy orzeczeń wymagalnych, niezależnie od tego czy są prawomocne, zatem wystarczy natychmiastowa wykonalność. W takiej sytuacji dłużnikowi przysługuje jedynie uprawnienie do złożenia do sądu rozpoznającego zażalenie na postanowienie o stwierdzenie wykonalności i nadanie klauzuli wykonalności wniosku o zawieszenie postępowania (art. 46 ust. 1) lub o złożenie przez wierzyciela zabezpieczenia (art. 46 ust. 3).

Skoro zatem Sąd w L. wydał zaświadczenie o wykonalności uznawanego orzeczenia na terenie państwa, w którym zostało ono wydane, to nie było podstaw do uznania, że art. 34 ww Rozporządzenia został naruszony, a tym bardziej nie zostało naruszone prawo skarżącego do sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2001 r. V CSK 335/10 nie publ.; postanowienie SN z dnia 9 grudnia 2010 r. IV CSK 224/10 niepubl.).

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego znajduje oparcie w art. 98 § 3 w zw. z art. 99, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 10 ust. 1 pkt 13 i § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 490).

[aw]